

200e Geboortedag F.C. Donders

Op 27 mei 2018 was het 200 jaar geleden dat de Utrechtse hoogleraar en wetenschapper Franciscus Cornelis Donders geboren werd, een veelzijdig onderzoeker, die op vele terreinen actief was. Niet alleen was zijn werk in de oogheekunde baanbrekend, maar ook de door hem ontwikkelde onderzoekstechniek volgens de 'subtractiemethode' is van groot belang geweest voor de ontwikkeling van de cognitieve neurowetenschap. Daarnaast was hij bekend vanwege zijn maatschappelijke betrokkenheid (bij de stad Utrecht). In navolging van een Engels voorbeeld heeft Donders in 1858 het *Nederlandsch Gasthuis voor behoeftige en minvermogende ooglijders* opgericht.



Ooglijdersgasthuis aan het Begijnhof, Utrecht 1858-1894, geschilderd door Anthony Grolman.

Ter gelegenheid van Donders' 200^e geboortedag heeft de Universiteitsbibliotheek Utrecht (UBU) een groot aantal jaarverslagen van dit Utrechtse *ooglijdersgasthuis* gedigitaliseerd. Deze jaarverslagen geven een mooi overzicht van de ontwikkelingen in de oogheekunde, onder ander over onderzoeken en aankoop van instrumenten. Ook bevat ieder jaarverslag een statistiek van de oogheekundige kwalen die in het betreffende jaar zijn behandeld. Voor medisch-historisch onderzoek zijn vooral de 'wetenschappelijke bijbladen' interessant. Donders heeft zelf – op zeer persoonlijke wijze – de inleidingen (het *voorbericht*) van de eerste 25 jaarverslagen geschreven (1859-1884). Van deze jaarverslagen bevinden er zich 23 in de collectie van de UBU, die allen zijn gedigitaliseerd en via internet beschikbaar gesteld. Via de website van de UBU <http://objects.library.uu.nl> kunnen de jaarverslagen worden ingezien. Met medewerking van Het Utrechts Archief zijn ook de twee ontbrekende jaarverslagen digitaal beschikbaar gemaakt. De digitalisering is mede mogelijk gemaakt door bijdragen van: